

NATUURNETWERK NEDERLAND

HOEVENSE VELD

GROENE BILJARTLAKENS

Hoewel de wijk voornamelijk uit bebouwing bestaat, is er ook groen aanwezig binnen Hoevense Veld. Wat opvalt aan deze tuintjes, bomenlanen, velden en parken, is dat het voornamelijk bestaat uit strak, kort gemaaid gazon. Een nadeel van dit biljartlaken-strak gazon is dat hier niet veel soorten insecten en dieren gebruik van kunnen maken. Een grasveld met verschillende soorten planten en een minder strak maaibeheer maakt een grasveld levendiger en zorgt voor een hogere biodiversiteit.

Brandnetel bijvoorbeeld is in grasvelden vaak niet geliefd en wordt weggehaald omdat ze zich via wortelstokken snel kunnen uitbreiden en jeukende bultjes veroorzaken. Maar wist je dat de brandnetel voor verschillende vlindersoorten van levensbelang is? Vlinders zoals de kleine vos, landkaartje en atalanta leggen hun eitjes namelijk alleen op brandnetels. De rups van de atalanta zal je overdag niet veel zien, want deze verstopt zich in een zelfgemaakt kokertje van brandnetelblad. Na verpoping zal de atalanta als vlinder een verre reis maken naar het zuiden om een koude winter te vermijden. Mocht je geen overwoekerende tuin vol brandnetels willen maar wel deze vlinders willen helpen, plant ze dan in een bloempot.

IN HUIZEN HUIZEN

Niet alle soorten planten, dieren en insecten verblijven alleen buiten in de natuur. Er zijn ook veel soorten die graag gebruikmaken van de woningen waarin wij zelf leven. Zo nestelen de gierzwaluwen en huismussen in Hoevense Veld alleen onder de daken van de woningen. Zeker de oudere woningen waar nog wat ruimte onder de dakpannen is zijn een geliefde nestplaats. Echter, dit zijn ook meestal de huizen die toe zijn aan renovatie en verduur-zaming. Als gevolg van deze werkzaamheden wordt het huis vaak ongeschikt voor dieren omdat alles te strak wordt afgewerkt of omdat er isolatiemateriaal wordt geplaatst. Gelukkig zijn soorten als huismus en gierzwaluw wettelijk beschermd waardoor er bij dit soort werkzaamheden vaak nestkasten of andere verblijfplaatsen moeten worden ingebouwd en deze vogels in huizen kunnen blijven huizen.

In Hoevense Veld is ook een andere huisbewoner waargenomen, een nachtvlinder met de toepasselijke naam: huismoeder. De nachtvlinder wordt zoals veel vlinders aangetrokken door licht en kunnen zo binnenshuis komen. De vlinder heeft felgeel gekleurde achtervleugels die op het moment dat ze wegvliegen zichtbaar worden en daarmee roofdieren afschrikken.

Cuijkstraat (Econsultancy)

Bevrijdingspark (Econsultancy)

Walravenstraat (Econsultancy)

GEBIEDSKENMERKEN

Oppervlakte 57 ha

Functie Bebouwd gebied

Bodem -

Overig

KARAKTERISTIEK

Hoevense Veld is een woonwijk ten noorden van het centrum van Uden. Toen in 1953 elders in Uden enkele huizen onbewoonbaar werden verklaard, moest de gemeente een alternatief aanbieden voor de bewoners. Hiervoor werden de eerste huizen van de wijk Hoevense Veld gebouwd, toen nog in het buitengebied. De nieuwe buurt kreeg in de volksmond de naam: Wit Korea. Wit omdat er tijdens de bouw gedurende een storm muren waren omgewaaid. Voor het herstel werden nieuwe stenen geleverd maar die weken af van de oude. Om dit te verbergen werden de huizen wit geschilderd. Tijdens de bouw was er oorlog tussen Noord- en Zuid-Korea. Gezien er onvrede en soms ruzie was tussen de gemeente en de nieuwe bewoners werden hiermee verbanden gelegd. Daarom dus Korea.

Gedurende de uitbereidingen van Uden zijn de woningen van Wit Korea opgeslokt door de andere woningen van Hoevense Veld. De wijk bestaat voornamelijk uit woningen, meerdere scholen en het Bevrijdingspark.

Vink (H. Looman)

GESCHOOLDE KOOLWITJES

In Hoevense Veld zijn meerdere scholen aanwezig en misschien niet geheel toevallig zijn hier ook meerdere kleine koolwitjes waargenomen. Deze witte, zeer algemene, vlinder wordt vaak opgekweekt op scholen om zo kinderen kennis te laten maken met de indrukwekkende metamorfose van eitje naar rups naar vlinder. Hiervoor kunnen scholen een kweekpakket bestellen op de website van De Vlinderstichting. Nadat de vlinders uit hun pop zijn gekomen worden ze vaak op het schoolplein vrijgelaten. Wellicht dat er daarom zo veel geschoolde koolwitjes in de buurt zijn aangetroffen. Op het moment dat de vlinder is uitgevlogen gaat het vrouwtje, na paring, op zoek naar een plant om haar eitjes op af te zetten. Ook voor deze soort is het van belang dat er dus niet alleen kort gras in de omgeving aanwezig is maar het liefst bloemrijke bermen en parken met kruisbloemigen zoals raapzaad. Daarnaast legt het kleine koolwitje zoals de naam al doet vermoeden zijn eitjes graag op kool. Kool is volop te vinden in onze moestuintjes. Groenten als broccoli, spruitjes, bloemkool en paksoi zijn eigenlijk allemaal dezelfde soort, Brassica oleracea, oftewel kool!

STAPEL MUURTJES VOL LEVEN

Een bijzondere waarneming in Hoevense Veld is steenbreekvaren, een meer zeldzame soort die voornamelijk op oude vochtige muren in het stedelijk gebied in Zuid-Limburg groeit. Hierbuiten is de soort zeer zeldzaam. De soort is waargenomen in een stapelmuurtje in een tuin. Een stapelmuurtje in de tuin zorgt niet

alleen tot verrassende plantensoorten zoals de steenbreekvaren maar is ook een geweldige plek voor verschillende dieren en insecten. Door de vele kieren en spleten zijn het namelijk goede schuilplekken. In de winter zijn deze voor amfibieën, zoogdieren en insecten een geschikte plek om te overwinteren. Soorten die zijn waargenomen in Hoevense Veld zoals de bruine kikker, egel, bladsnijder en blinde bij maken hier graag gebruik van.

Een blinde bij is trouwens zoals de naam doet vermoeden helemaal geen bij en daarbij is hij ook geeneens blind!

De blinde bij is een zweefvlieg. Deze soort heeft het uiterlijk van de bij overgenomen. Hiermee schrikken ze roofdieren af die wel beter weten dan een echte, stekende bij op te eten. De naam blinde bij betekent dan ook niet dat deze soort blind is maar dat deze niet kan steken. Net zoals een dovenetel niet doof is maar geen prikkende netels heeft zoals een brandnetel. Zweefvliegen zijn te onderscheiden van bijen, ze hebben namelijk korte antennen (meestal korter dan de kop) en maar twee vleugels in plaats van lange antennen en vier vleugels.

De bladsnijder is wel een echte bij. Deze soort gebruikt holletjes zoals die in een stapelmuurtje ook om in te nestelen. De vrouwtjes snijden stukjes blad af die ze gebruiken als binnenbekleding van hun nestplaats. Ze voeden zich voornamelijk met nectar van klokjes, zoals het akkerklokje die ook voorkomt in Hoevense Veld.

Klein koolwitje
(D. Koopman)

WAARGENOMEN SOORTEN

(ZOAIS BEKEND IN NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA)

VOGELS

- Ekster
- Gierzwaluw
- Heggenmus
- Huismus
- Kauw
- Koolmees
- Merel
- Roodborst
- Turkse tortel
- Vink

ZOOGDIEREN

- Bosmuis
- Eekhoorn
- Egel
- Huismus

VLEERMUIZEN

- -

DAGVLINDERS

- Atalanta
- Boomblauwtje
- Citroenvlinder
- Distelvlinder
- Klein geaderd witje
- Klein koolwitje
- Kleine vos
- Koninginnepage
- Landkaartje

LIBELLEN

- Lantaarntje
- Steenrode heidelibel
- Vuurjuffer
- Zwarte heidelibel

REPTIELEN, AMFIBIEËN & VISSSEN

- Bruine kikker

OVERIGE ONGEWERVELDEN

- Akkerhommel
- Blinde bij
- Bonte grasuil
- Bruine huismot
- Grote bladsnijder
- Huismoeder
- Klaverspanner
- Luipaardlichtmot
- Muurzesoog
- Puta-uil

VAATPLANTEN

- Akkerklokje
- Duinvogelmuur
- Gewoon biggenkruid
- Hertshoornweegbree
- Hondsdraf
- Oosterse karmozijnbes
- Paarse dovennetel
- Steenbreekvaren
- Winterpostelein

OVERIGE

- Izabelkleurig breeksteeltje

Steenbreekvaren
(H. Looman)

Egel (G.J. Assink)

BEN JE BENIEUWD WAT ER OP DIT MOMENT AAN SOORTEN WORDT GEZIEN?

Neem eens een kijkje op waarneming.nl. Hier vullen vrijwilligers hun waargenomen soorten in. Steeds meer mensen voeren in wat ze hebben gezien. Op die manier leren we welke soorten voor kunnen komen. Deze kennis vormt een basis voor bescherming van biodiversiteit. Wil je zelf een bijdrage leveren of soorten leren kennen? Dan is er een app voor op je telefoon die aan de hand van foto's kan herkennen welke soort je hebt gezien. Kijk op ObsIdentify.

'AMBASSADEUR' VAN DIT DEELGEBIED IS DE VINK

De 'ambassadeur' van het gebied is de vink. Deze soort is gekozen als vertegenwoordiger, omdat in dit deelgebied kansen voor verbetering van het leefgebied zijn. Net als alle andere soorten heeft de vink behoefte aan voedsel, voortplantingsplekken en schoon water. Als het goed gaat met de ambassadeur kunnen veel andere soorten meeliften op zijn succes.

VOORWAARDE & VERBETERMAATREGEL VOOR DE AMBASSADEUR

Vocht: Vogels hebben water nodig om te drinken, af te koelen en hun veren schoon te maken en in te vetten.

Zet een waterschaal, diep bord, koekenpan of terracotta bloempotonderzetter in de tuin neer met water erin. Als u een vijver heeft, zorg dan voor een schuin aflopend, ondiep gedeelte dat functioneert als vogelbad.

Verblijfplaats: Gemaakt van mos en gras, dierenhaar en veren. Goed verborgen tegen een tak of in een diepe struik.

De vink is een echte boomvogel. Ze maken nesten in bomen en dichte struiken. Zorg daarom voor enkele bomen en struiken, het liefst in de vorm van een bosje, in de tuin. Ook verzamelt de vink in en rond zo'n bosje zijn voedsel.

Voedsel: Basisvoedsel zijn zaden en zachte plantendelen. In het broedseizoen ook insecten.

Help de vink door zaadmengsels in de tuin achter te laten, hier komen ze geheid op af! Daarnaast kunnen meer insecten worden aangetrokken door inheemse plantensoorten in de tuin te planten. Hierdoor ontstaat er voldoende voedselaanbod voor de vink.

VERBETERMAATREGELN

HUIDIGE SITUATIE	GEWENSTE SITUATIE	HOE GEWENSTE SITUATIE BEREIKEN?	
		GEMEENTE	INWONERS
Voornamelijk woonwijk.	Sterke groene structuren met afwisselende soorten die hier van nature thuishoren.	Dichte groene structuren in straten aanplanten met diverse soorten bomen waar de vink in kan nestelen.	Vervang verharding die niet persé noodzakelijk is met groen.
Weinig tot geen bermen.	Minder versterking en meer groen bestaande uit bomen, bosplantsoenen en kruidenrijke bermen.	Brede plantvakken plaatsen met planten die zorgen voor een jaarrond nectaraanbod voor bijen, vlinders en andere insecten.	Zorg voor dichte groene structuren in de tuin waar vinken in kunnen nestelen.
Plantsoenen en kleine parken met intensief beheer.	De tuinen van inwoners bevatten weinig verharding en zijn divers in boom-, struik- en plantensoorten.	Invoeren van een gefaseerd maaibeeld bij bermen en oevers.	Breng in de tuin diverse, van nature voorkomende (inheemse), planten aan die in verschillende periodes van het jaar bloeien en een voedselbron zijn voor bijen, vlinders en andere insecten.
Weinig tot geen groene verbindingen in de vorm van lanen op houtwallen.			
De voortuinen zijn voornamelijk verhard.			

Haag (E. Witter)